

T.C.

Ardahan Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı

Hareket ve Antrenman Bilim Dalı

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN
SPORA KATILIM AÇISINDAN HOŞGÖRÜ EĞİLİMLERİ İLE
SALDIRGANLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
(ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

Yusuf GÜNAY

Doç. Dr. Murat AYGÜN

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2023

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPORA KATILIM AÇISINDAN HOŞGÖRÜ
EĞİLİMLERİ İLE SALDIRGANLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
(ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

Yusuf GÜNAY

Doç. Dr. Murat AYGÜN

Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı
Hareket ve Antrenman Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2023

KABUL VE ONAY

Yusuf Günay tarafından hazırlanan “Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Açısından Hoşgörü Eğilimleri İle Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi (Ardahan Üniversitesi Örneği)” başlıklı bu çalışma, 06/06/2023 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Talha MURATHAN (Başkan)

Doç. Dr. Murat AYGÜN (Danışman)

Dr. Öğr. Üyesi Ali Burak TOY

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Mustafa ŞENEL

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Ardahan Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinleri yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan **“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”** kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / Ardahan Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

06/06/2023

Yusuf GÜNAY

¹“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”

(1) Madde 6. 1. Lisansüstü tezle ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulunun** gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

(3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, **tezin yapıldığı kurum** tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, **ilgili kurum ve kuruluşun önerisi** ile **enstitü** veya **fakültenin** uygun görüşü üzerine **üniversite yönetim kurulu** tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

* Tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** tarafından karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, tez danışmanı **Doç. Dr. Murat AYGÜN** danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.

Yusuf GÜNAY

ÖN SÖZ

Yüksek lisans düzeyinde çalışmalarımın daha iyi seviye götürmek için her zaman bilgisi ve tecrübesiyle yanımda olan, ahlaki ve insani değerleri ile örnek olan, bilgisi ve yönlendirmeleriyle tez çalışmamın temelini sağlam oluşturmam için elinden geleni yapan, tez yazım sürecinde göstermiş olduğu hoşgörü ve sabrından dolayı saygı değer hocam, tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Murat AYGÜN'e teşekkürlerimi sunuyorum. Lisans düzeyinde verdiği eğitimle akademik kariyerimin şekillenmesi, yol değil; yollar göstermesi hayatımın geri kalanının farklı perspektiflerde bakabilmem adına yolumu aydınlatan Sayın Prof. Dr. M. Emin KAFKAS'a çok teşekkür ediyorum.

İlk çocukluk dönemimden itibaren sporcu olarak yetişmemde, çocukluğumda rol modelim ve şu anki mesleki olarak ilerlememde çok faydası olan, beni ve nice öğrencilerini gerek antrenör gerek öğretmen olarak en üst düzeyde yaptığı yönlendirmeler ve fedakârlıklarla ışık olan Antrenörüm, Öğretmenim Sayın Mahmut AYAZ'a minnetlerimi sunuyorum.

Tezimin anketine katılan Ardahan Üniversitesi öğrencilerine teşekkürlerimi sunuyorum. Tez yazım sürecinde doktora düzeyinde eğitim alan arkadaşlarımın yardımlarını esirgemediği süreci yönetmemde yol haritası çizmemde yardımları olan; Cihad Onur KURHAN, İsmail İLBAK, Burak GÖNÜLTAŞ ve Esmâ DURUCAN'a ve kadim dostum Hamdi KOÇ'a teşekkürü borç bilirim.

Maddi ve manevi her anlamda yanımda olan ve beni destekleyen kıymetli annem ve babam Şerife ile Fesih GÜNAY'a her zaman destekçim olan kardeşlerim Merve ile Fatih GÜNAY'a çalışmam boyunca desteklerini bir an olsun esirgemeyen ismini sayamadığım nice arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Haziran, 2023

Yusuf GÜNAY

ÖZET

GÜNAY, Yusuf. *Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Açısından Hoşgörü Eğilimleri İle Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi (Ardahan Üniversitesi Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Ardahan, 2023.

Bu araştırmada, Ardahan üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin hoşgörü eğilimleri ile saldırganlık düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma evreni, Ardahan üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerdir. Örneklem grubu ise 201'i erkek ve 190'ı kadın olmak üzere toplamda 391 bireyin katılımıyla oluşturulmuştur. Araştırmada kişisel bilgi formu, saldırganlık ölçeği ve hoşgörü eğilim ölçeği kullanılarak veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 26.0 paket programı kullanılmıştır. Demografik verilerin bulunmasında frekans analizi yapılmıştır. Verilerin normallik dağılımları Kolmogorov Smirnov testi ile sınılandıktan sonra verilerin normal dağılmadığı tespit edildiğinden ikili karşılaştırmalarda Mann-Whitney-U ve Ki-Kare, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir. Elde edilen verilerin analizine göre katılımcıların hoşgörü eğilimleri ndeki toplam puanın; cinsiyet, spor yapıp yapmama durumları, sosyo-kültürel kulüp üyeliği, savunma sporu yapıp yapmama, yaş ve sınıf düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. Verilerin saldırganlık düzeyinin toplam puanına bakıldığında; spor yapıp yapmama ve sosyo-kültürel kulüp üyeliği değişkenlerinde anlamlı fark olmadığı bulunmuştur. Üniversite öğrencilerin saldırganlık düzeyini cinsiyet, savunma sporu yapma durumu ve yaş değişkenleri etkilemektedir. Başka bir ifade ile öğrencilerin erkek olması, savunma sporu yapıyor olması ile 20 yaş ve altında olması diğer durumlara oranla saldırganlıkla ilişkili olduğu görülmüştür. Bu kapsamda; toplum düzeni, üniversite öğrencilerin saldırgan tutum sergilemesinin önlenmesi ve hoşgörülü bireylerin yetiştirilmesi açısından gerekli farkındalıklar oluşturulabilir.

Anahtar Sözcükler:

Hoşgörü, Hoşgörü Eğilimi, Saldırganlık, Spora Katılım, Üniversite Öğrencisi.

ABSTRACT

GÜNAY, Yusuf. *Investigation of Tolerance Tendencies and Aggression Levels of University Cells in terms of Participation in Sports (Ardahan University Example)*, M.Sc., Ardahan, 2023.

In this research, the aim was to examine the tolerance tendencies and levels of aggression among students studying at Ardahan University. The study population consisted of students studying at Ardahan University. The sample group was formed with the participation of a total of 391 individuals, including 201 males and 190 females. Personal information form, aggression scale, and tolerance tendency scale were used to collect data in the research. SPSS 26.0 software package was used for data analysis. Frequency analysis was conducted to obtain demographic data. After testing the normal distribution of the data using the Kolmogorov-Smirnov test, it was determined that the data did not follow a normal distribution. Therefore, the Mann-Whitney U and Chi-square tests were used for pairwise comparisons, and the Kruskal-Wallis H test was used for comparisons of more than two groups. A significance level of $p < 0.05$ was accepted. According to the analysis of the obtained data, no significant differences were found in the total scores of participants' tolerance tendencies based on gender, participation in sports, socio-cultural club membership, practicing self-defense sports, age, and class level. When looking at the total scores of aggression levels, no significant differences were found in terms of participation in sports and socio-cultural club membership. The levels of aggression among university students were found to be influenced by gender, practicing self-defense sports, and age. In other words, it was observed that being male, practicing self-defense sports, and being below the age of 20 were associated with aggression compared to other situations. In this context, necessary awareness can be created to prevent university students from exhibiting aggressive attitudes and to foster tolerant individuals, which is crucial for maintaining social order.

Keywords:

Tolerance, Tolerance Tendency, Aggression, Participation in Sports, University Student.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	ii
ETİK BEYAN	iv
ÖN SÖZ	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	viii
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	x
TABLolar DİZİNİ	xi
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM.....	3
GEREÇ VE YÖNTEM	3
1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI	3
1.2. ARAŞTIRMANIN ALT PROBLEMLERİ	3
1.3. ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ	3
1.4. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	4
1.5. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI	4
2. BÖLÜM	5
KURAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1. SALDIRGANLIK	5
2.1.1. Saldırganlık Türleri.....	6
2.1.1.1. Atıl ganlık	6
2.1.1.2. Yıkıcı Saldırganlık.....	6
2.1.1.3. Edilgen Saldırganlık	7
2.1.1.4. Araçsal Saldırganlık	7
2.1.1.5. Tepkisel Saldırganlık	7
2.2. HOŞGÖRÜ	7
2.2.1. Değer.....	8

2.2.1.1. Schwartz'ın Oluşturduğu Değer Sınıflaması	9
2.2.2. Kabul.....	9
2.2.3. Empati.....	10
2.3. SALDIRGANLIĞI AÇIKLAYAN KURAMLAR	10
2.3.1. İçgüdü Kuramları.....	10
2.3.2. Psikanalitik Kuramı	10
2.3.3. Biyolojik Yaklaşım Kuramı	11
2.3.4. Engellenme-Saldırganlık Kuramı	11
2.3.5. Sosyal Öğrenme Kuramı	12
2.4. SPORDA SALDIRGANLIK İLİŞKİSİ.....	12
3. BÖLÜM.....	13
MATERYAL VE YÖNTEM	13
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	13
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	13
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	13
3.3.1. Saldırganlık Ölçeği	14
3.3.2. Hoşgörü Eğilim Ölçeği	14
3.4. İSTATİSTİKSEL ANALİZ	15
4. BÖLÜM.....	16
BULGULAR	16
SONUÇ.....	28
KAYNAKÇA.....	34
EKLER.....	40
EK 1. ORJİNALLİK RAPORU FORMU	40
EK 2. ETİK KURUL İZNİ	41
EK 3. DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU	42
EK 4. HOŞGÖRÜ EĞİLİM ÖLÇEĞİ	43
EK 5. SALDIRGANLIK ÖLÇEĞİ	44
EK 6. ÖLÇEK İZİN YAZISI	45
ÖZ GEÇMİŞ	46

SİMGELER VE KISALTMALAR

N	Kişi Sayısı
P	Anlamlılık Düzeyi
SPSS	Statistical Package For Social Sciences
SS	Standart Sapma
$\bar{X}$	Aritmetik Ortalama
%	Yüzde Değeri
TDK	Türk Dil Kurumu
S.O.	Sıra Ortalamaları
S.T.	Sıra Ortalamaları Toplamı

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Cinsiyetlerine Göre Demografik Dağılımı	16
Tablo 2. Araştırmaya Katılanların Yaşlarına Göre Demografik Dağılımı	16
Tablo 3. Araştırmaya Katılanların Sınıflarının Demografik Dağılımı	16
Tablo 4. Araştırmaya Katılanların Spor Yapıp Yapmama Durumunun Dağılımı	17
Tablo 5. Araştırmaya Katılanların Sosyo-Kültürel Kulüp Üyeliği Durumunun Dağılımı	17
Tablo 6. Araştırmaya Katılanların Savunma Sporunu Yapma Durumunun Dağılımı	17
Tablo 7. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları	18
Tablo 8. Katılımcıların Spor Yapma Durumu İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	19
Tablo 9. Katılımcıların Sosyo-Kültürel Kulüp Üyeliği Durumu İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları	19
Tablo 10. Katılımcıların Savunma Sporunu Yapma Durumu İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	20
Tablo 11. Katılımcıların Yaş Grubu İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları	21
Tablo 12. Katılımcıların Sınıf Düzeyleri İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları	21
Tablo 13. Katılımcıların Cinsiyet İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	22
Tablo 14. Katılımcıların Spor Yapıp Yapmama Durumları İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	23
Tablo 15. Katılımcıların Sosyo-Kültürel Kulüp Üyeliği Durumları İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları	24
Tablo 16. Katılımcıların Savunma Sporunu Yapma Durumları İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları	24
Tablo 17. Katılımcıların Yaş Grupları İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları.....	25

Tablo 18. Katılımcıların Sınıf Düzeyleri İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları.....	26
---	----

GİRİŞ

Spor, kişileri keyifli zaman geçirmelerini ve stresli ortamdan uzaklaştırarak, bedenlen psikolojik, ruhsal ve fiziki olarak mutlu olmalarını ve rahatlamalarını sağlayan aktiviteler bütünüdür. Tüm bunların yanında beraber mücadele ve rekabet içeren sporun doğası gereğince saldırganlık ön plana çıkmaktadır. Günümüzde spor branşlarına bakıldığında sporun ruhuna uygun olmayan davranışlar ve tutumların etkisinin artarak devam ettiği gözlemlenmektedir. Sporun temelinde olan olumlu davranışların yerini saldırgan davranışlar almaya başlamıştır. Durum böyle olduğu için sporun bütünleştirici gücünün yerine saldırgan sporcular ve taraftarlarla birlikte olumsuz davranışların daha da çoğalmasına sebep olmuştur (Girginer, Aydın ve Çavdar, 2006).

Sporda hoşgörölü olmak ve saldırgan tutumu tölere etmek, psikoloji alanında merak uyandıran konu olarak düşünölmektedir. Saldırganlık genel olarak başka bir kişiye zarar vermek ve başka bir eylemlerden uzaklaşmak olarak ifade edilmektedir (DeWall, Anderson ve Bushman, 2012). Hoşgörü genel olarak olaylarla karşı anlayışla karşılama ve hoş görme olarak tanımlanmaktadır (Tatar, 2009). Saldırganlık, bireyin birine zarar verme düşüncesine sahip olmasıdır. Bu düşüncenin eyleme dönmese bile bu durum saldırganlık olarak tanımlanmaktadır (Adak, 2004). Saldırganlık; canlı organizmaya doğrudan veya dolaylı olarak zarar vermek amacı içeren davranışlar bütünüdür (Çağlayan, Çetin ve Şirin, 2005)

Saldırganlık sporun hedeflerinin bazılarıyla ilişkilidir. Özellikle rekabet esnasında çıkan bu davranış sportif branşların kuralları dışında kontrolden çıkarak kuralsız davranışlar olarak ortaya çıkmaktadır. Spor branşına uygun bazı davranışlar dışarıda uygunsuz yasa dışı olan davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Örneğin; taekwondo, judo, boks, gibi yakın teması olan dövüş sporları ve iki takımın karşılaştığı Amerikan Futbolu, Buz hokeyi ve Rugby gibi branşlarda saldırgan davranış ve fiziksel temaslar ile karakterize edilmiştir. Bu davranışlar normal hayatta bu davranışlar sportif amaç dışında illegal olarak tanımlanmaktadır. Saldırgan tutumunda olan branşların içinde bulunan sporcular kuralların içinde olan bu davranışları onaylamışlardır. Saldırganlık spora etkisine baktığımızda takımın ve bireyin dikkati dağılarak iyi bir sonucun oluşmasını engelleyecektir. Takım ile yapılan branşlarda takımın başarısının düşmesinden kaynaklı

saldırgan durumun arttığı yapılan akademik çalışmalarda gözlenmektedir (Krishnaveni ve Shahin, 2014).

Günümüzde farklı etnik köken, ırk, din, düşünce ve dile sahip olan bireylerin teknoloji ile birlikte etkileşim içerisine girmesiyle birlikte iletişimin önemi artmaktadır. Bu etkileşimin artmasıyla saygıdan gelen hoşgörü; iletişimin temel taşı olarak yerini almaktadır. Doğru iletişimin en önemli bütünleyicisi hoşgörü kavramıdır. Bütün sportif branşlarda hoşgörünün sağlanması hedefe ulaşmak için karşısındakilere hoşgörülü olmak ve kendini olumsuz olaylara karşısında kontrol edebilen bireyler yetiştirmek çok önem arz ettiği düşünülmektedir. Yaptığımız çalışmanın literatür taramasında saldırganlık ve hoşgörü ayrı ayrı araştırıldığı ve farklı değişkenler ile tarandığı gözlemlenmiştir. Bizim yaptığımız çalışma spora katılım açısından saldırganlık ve hoşgörünün farklı değişkenler ile birlikte incelenmesinin, spor bilimine ve sporun gelişimine katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

1. BÖLÜM

GEREÇ VE YÖNTEM

1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu bilimsel çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin spora katılım açısından hoşgörü eğilimleri ile saldırganlık düzeyleri belirlenmesidir. Öğrencilerin cinsiyet, yaş, sınıf, spor yapmak, kulüp üyeliği, savunma sporu yapıyor olmak değişkenlerinin üniversite öğrencilerin hoşgörü ve saldırganlık düzeylerine etkisi incelenmiştir.

1.2. ARAŞTIRMANIN ALT PROBLEMLERİ

- 1- Üniversite öğrencilerinin spora katılım açısından hoşgörü eğilimleri ve saldırganlık düzeyleri ile cinsiyetleri arasında istatistiki açıdan anlamlı bir fark var mıdır?
- 2- Üniversite öğrencilerinin spora katılım açısından hoşgörü eğilimleri ve saldırganlık düzeyleri ile yaş arasında istatistiki açıdan anlamlı bir fark var mıdır?
- 3- Üniversite öğrencilerinin spora katılım açısından hoşgörü eğilimleri ve saldırganlık düzeyleri ile sınıf düzeyi arasında istatistiki açıdan anlamlı bir fark var mıdır?
- 4- Üniversite öğrencilerinin spora katılım açısından hoşgörü eğilimleri ve saldırganlık düzeyleri ile spor yapıyor olmak arasında istatistiki açıdan anlamlı bir fark var mıdır?
- 5- Üniversite öğrencilerinin spora katılım açısından hoşgörü eğilimleri ve saldırganlık düzeyleri ile sosyo-kültürel kulüp üyeliği arasında istatistiki açıdan anlamlı bir fark var mıdır?
- 6- Üniversite öğrencilerinin spora katılım açısından hoşgörü eğilimleri ve saldırganlık düzeyleri ile savunma sporu yapmak arasında istatistiki açıdan anlamlı bir fark var mıdır?

1.3. ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ

Üniversite öğrencilerinden spora katılım açısından hoşgörü ve saldırganlık düzeylerinde;

- 1- Cinsiyete değişkenine göre anlamlı bir fark vardır.
- 2- Spor yapma durumuna göre anlamlı bir fark vardır.
- 3- Yaş değişkenine göre anlamlı bir fark vardır.
- 4- Sosyo-kültürel kulüp yesi değişkenine göre anlamlı bir fark vardır.
- 5- Sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı bir fark vardır.
- 6- Savunma sporu yapma durumuna göre anlamlı bir fark vardır.

1.4. ARAşTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma 2022-2023 yılı eğitim ve ğretim yılı ile sınırlıdır.

Ardahan niversitesinin farklı bölümlerinden katılan kadın ve erkek öğrencilerle sınırlıdır.

Veri toplama araçları ve rassal olarak seçilen öğrencilerle sınırlandırılmıştır.

1.5. ARAşTIRMANIN VARSAYIMLARI

Araştırma için kullanılan ölçeklerin, araştırmaya katılan niversite öğrencileri tarafından samimi ve içten bir şekilde cevapladıkları varsayılmıştır.

Uygulanılan araştırma yönteminin yapılan çalışmanın, amacına, konusuna ve problemin çözümüne uygun olduğu varsayılmıştır.

2. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. SALDIRGANLIK

Saldırganlık sözcüğünün Latince “ad” (doğru) ve “gradi” (adım) kelimelerinden türetilmiştir. Saldırganlık sözcüğü ingilizcede “agression” olarak kullanılmaktadır ve harekete geçme ve ileri yönelim manalarını anlatmaktadır (Kuzucu, 2008). Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğünde “kişinin benimsediği davranış ve fikirlerinin karşı direnişlere karşı, zorla benimsetmek istemesi” olarak açıklanmıştır.

Günümüzde saldırganlık sıkça duyduğumuz kelime haline gelmiştir. Sözcüğün kullanım amacı ve yeri değişmiştir. Genellikle şiddet sözcüğünün yerine kullanılarak saldırganlık kelimesinin doğru olarak kullanılmadığı görülmüştür. Yapılan çalışmalarda şiddet ve saldırganlık sözcüklerinin farklı anlamlarının olduğu görülmüştür. Şiddet sözcüğü saldırgan davranışın bedene yönelik bir davranış olduğunu tanımlanmaktadır (Weinberg ve Gould, 2015).

Saldırgan davranışlar kişilerin diğer davranımlar gibi tek bir faktör yoktur birçok faktör ile tanımlanabilmektedir. Bu alanda yapılan çalışmalarda genellikle araştırmacıların inceledikleri faktörler klasik koşullanma ile öğrenilmiş davranışlar, bireylerin ruh hali, genetikten gelen davranışlar, doğumdan itibaren normal bireyler gibi gelişim göstermiş bireyler, anne baba tutumları ve yaşantı sonucu oluşan davranışlar olarak ifade edilmiştir (Korkut, 2002). Saldırganlık davranışı hakkında farklı çalışmalar yapılmıştır. Bilimsel çalışmalar sonucunda saldırganlık farklı kategorilerde ifade edilmiştir. Genel olarak iki gruba ayrılmıştır. Birinci grup çevre ve yaşantı sonucu oluşan davranış türü olarak tanımlanmaktadır. İkinci grupta ise saldırganlık, kalıtım sonucu genetik miras olarak tanımlanmıştır (Köknel, 1986).

Literatürde saldırganlık kavramı farklı biçimlerde tanımlanmıştır. Yapılan tanımların bazıları şöyledir. Saldırganlık bireyin rakibe veya sosyal yaşamdaki bireye karşı baskın olmak, onu sevk ve idare etmek, engellemek, için mahsus, isteyerek, kişiye acı vermek düşmanmış gibi davranış sergilemektir (Korkut, 2002). Saldırganlık ruhsal ve bedensel yönden karşıdaki bireye problem vermek için yapılan eylem, nefret, hınç, öfke, dolu gibi davranışların tamamıdır. Saldırganlık sosyal ortamda saldırganlık olarak

ifade edilebilmesi için doğrudan veya dolaylı nedenlere bağlı olarak, bireye maddi ve manevi acı veren davranışlar olarak tanımlanmaktadır (Weinberg ve Gould, 2015).

2.1.1. Saldırganlık Türleri

Saldırganlık, atılgnlık, yıkıcı saldırganlık ve edilgen saldırganlık olarak çeşitlenmektedir. Ayrıca saldırganlık türleri oluşum açısından iki grupta incelenmektedir. Bunlar araçsal ve tepkisel olarak tanımlanmaktadır (Schultz ve Schult, 2007).

2.1.1.1. Atılgnlık

Dervent ve diğerleri (2010) atılgnlığı, bireyler arası etkileşimi ve iletişimi sağlayan sağlıklı davranış biçimi olarak tanımlamıştır. Aynı zamanda atılgnlık kişilerin duygularını düşüncelerini ve inançlarını doğru bir şekilde haklarına uygun ve saygılı bir şekilde ortaya koyma şeklidir. İletişimini haklarını korumada, düşüncelerini, duygularını ve inançlarını doğrudan, dürüst, uygun yollarla ve başkalarının haklarını gözeterek ortaya koyma biçimidir.

Saldırganlık ve atılgnlık arasında farklılıklar vardır. Saldırganlık, kişinin haklarını düşünmeden kendi çıkarı için davranış sergilemesi başkalarının düşüncesine saygı duymaması ve saldıran bir tutum sergileyerek kendi düşüncelerini dayatmasıdır. Bunları yaparken zorlama şiddet vb. yollara başvurmalarıdır. Atılgnlık çok farklı olarak başkalarına şiddet zorlama yapmadan onların haklarını gözeterek haksızlık yapmadan ve kendilerine de saygısızlık yapmalarına izin vermezler (Bostan ve Kılıcıl, 2008).

2.1.1.2. Yıkıcı Saldırganlık

Bireyler birtakım beklentilerini sağlayamadıklarından dolayı problemler gibi karmaşık hisler; korku, endişe, üzüntü oluşmaktadır. Bu gibi hislerde bireyler toplumsal olarak etik olmayan davranışlar görülebilir. Tam olarak burada kendine zararı dokunduğu olaya kişiye doğru zarar vermek amacıyla yönelmektedir (Bostan ve Kılıcıl, 2008).

2.1.1.3. Edilgen Saldırganlık

Sorun yaşadığı bireyi kızdırmadan saldırganlık hissini doyurabilmektedir. Edilgen saldırıda bir çaba yoktur. Bir aktiflik yoktur pasiflik vardır. Edilgen saldırganlıkta doğrudan bir saldırganlık yoktur dolaylı bir saldırganlığın varlığında söz edilebilir (Konter, 2003).

2.1.1.4. Araçsal Saldırganlık

Yeme-içme, cinsellik, barınma, gibi temel ihtiyaçlar, uygun olmayan mekânlardan kaçınma olarak meydana gelebilir. Araçsal saldırganlık amaca yaklaşmak ve kazanmak için gösterilen davranışlardır (Schultz ve Schult, 2007).

2.1.1.5. Tepkisel Saldırganlık

Araçsal saldırganlık gibi amaca yaklaşmak için değil amacın tahrik, sonucu tepki olarak meydana gelmesi olarak tanımlanmaktadır (Schultz ve Schult, 2007). Bu ayrıma ek olarak Buss (1961) tarafından saldırganlığın, farklı boyutlarının olduğu ifade edilmiştir. Buss (1961)'e göre saldırganlık doğrudan-dolaylı, aktif ve pasif şeklinde gruplandırılmaktadır.

2.2. HOŞGÖRÜ

Hoşgörü; 'hoş, beğeni' Farsçadan, 'görü' Türkçeden gelmek üzere iki farklı dilden oluşan sözcüktür. Hoşgörü Arapçada "müsahama" batıda "tolerans" olarak karşılık gelmektedir. Fakat bu iki sözcük tam olarak karşılamamaktadır. Tolerans, karşısındakini olduğu gibi kabul etmek değil ona katlanmak olarak ifade edilir. Müsahama ise karşısındakini yanlış davranışları ve suçlarına göz yummak önemsiz görmek olarak ifade edilmektedir (Başaran, 1995).

Hoşgörü bireyler arası sevgili ve saygılı olunması, insan haklarına dikkat edilmesi açısından önemlidir (Tatar, 2009). Bireyler arası ilişkileri düzenleyen hoşgörü olumsuz davranışları görmezden gelmek, kendi öz duygularından arınmak değil, farklılıklardan

haberdar olmak, farklıları kabul etmek ve anlayışlı bir tavır sergilemektir (Yürüşen, 2001). Hoşgörü, kendi inandıklarımızdan farklı olanlara saygı duymaktır. Farklı din, dil, ırk, ulus, kültür ve inanışlarına saygılı olmaktır. Hoşgörü vatanını geride bırakmış milletlerin sığındıkları ülkede insanlar tarafından saygılı davranmaktır. Kültürel anlamdan farklılıklara saygı duymaktır. Hoşgörü üstünlük asla kabul etmez bir kavramdır (Topuz, 1995).

Hoşgörü, farklı düşünce durumları içinde olan bireylere fırsatlar verilmesi önemli bir faktördür. Hoşgörü, karşıdaki bireyin duygu ve düşüncelerini özgür bir şekilde ifade etmesine fırsatlar verilmesiyle oluşmaktadır. Farklı düşüncelerin bir araya gelmesiyle oluşacak zenginliklere izin verilmesidir (Kavcar, 1995). Hoşgörü kavramının topluma ve bireye öğretilmesinde en önemli görev öğretmenlere düşmektedir. Bireyin nerde ve nasıl hoşgörülü olması gerektiğini erken dönemlerde eğitim dönemlerinde çocukların alması gelecek nesillere aktarılması noktasında büyük önem sağlamaktadır (Akday, 1995). Hoşgörü demokratik ortamlarda meydana gelirken demokrasinin olmadığı yerlerde hoşgörünün olduğu iddia edilemez (Başaran, 1995).

2.2.1. Değer

Değer, TDK'nın tanımına göre "Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçüt, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet" (TDK, 2005) olarak tanımlanmıştır.

Bireylerin değer kavramı, sahip oldukları yaşamdaki öncelikleridir. İnsanların, sayısı belli olmamakla birlikte birçok değeri vardır (Acat ve Aslan, 2012). Değer kavramını tek bir cümleye sığdırmak doğru olmayacaktır. Örneğin; Bir bireyde para öncelikli iken başka birisi için güç önemlidir. Schwartz (2012) değerler konusunda yaptığı çalışmada 6 ana özelliği olduğunu bildirmiştir.

1. Değerler birey için standartlar ve ölçütler gibi işlev görürler. Değerler bireyin yaşam ve davranışlarını doğrudan etkiler.
2. Değerler durum ve davranışların üstündedir. Değerler zaman varlığını korumaktadır.
3. Değerler duygu ile ilişkilidir. Değerler duygularla kenetlenmiş ve birbirinden ayrılamazdır.
4. Değerler bireyin yaşam amacıyla ilişkilidirler. Değerler bireyin yaşam ve davranışlarını etkilemektedir.

5. Her bireyin değerlere verdikleri önem sıralaması değişmektedir. Değerler insanlar ne kadar önemine göre sınıflandırılır.
6. Birden çok değer bir davranışı belirlemede etkili olabilmektedir. Değerler davranışın şeklini anlatırken birçok değerle ilişkisi vardır.

2.2.1.1. Schwartz'ın Oluşturduğu Değer Sınıflaması

Değerler ile ilgili tanınmış çalışmalarda, Schwartz'ın ürettiği sınıflama günümüzde kaynak olarak kullanılmaktadır (Astill, Feather ve Keeves, 2002). Değerler; uyum, evrenselcilik, başarı, gelenek, güç, güvenlik, öz-yönetim ve hazcılık olarak sınıflandırılmıştır.

Uyum: Uyarılıma benimseyen bireylerin amacı, heyecan yenilikler ve hayata sıra dışı olmaktır.

Evrenselcilik: Evrenselliği önemseyen kişiler doğanın ve insanın yaşam kalitesi önemlidir.

Başarı: Başarıyı önemseyen bireyler kişisel başarıyı önemserler.

Gelenek: Dini ve kültürel öğelere bağlılık duyarlar.

Güç: Bu kategoride olan bireyler amaçları prestij ve saygınlıktır.

Güvenlik: Toplum ve bireysel olarak kişisel güvenliği önemserler.

Öz-Yönetim: Eylemlerinde bağımsızlığı önemserler.

Hazcılık: Bireysel memnuniyet ve hazlarını önemserler.

2.2.2. Kabul

Saldırganlık, bireylerde özgüven kaybı, bağlı olmak, düşük öz yetersizlik, karamsar olma, duygusal ölçüde sert, duygusal karışıklık oluşturmaktadır (Kitahara, 1987). Çocuk ve ebeveyni arasındaki ilişkinin kalitesi çocuğun ilerde sağlıklı psikolojini belirler (Turner, 2001). Maslov kendini gerçekleştiren ve kabul eden kişiler insan doğasını eleştirmeksizin kabullenirler. Kendini kabul eden bireyler, eksiklerini, yetersizliklerini kendini kötü hissetmeden doğanın normali olarak kabul ederler (Maslow, 1954). Çocukluk yıllarında akranlarının kabul edilme çocuğun grup içerisinde sosyalitesini gösterir (Gifford-Smith ve Brownell, 2003). Sosyal ortamda

yerinin belirlenmesini etkileyen önemli faktörlerden olan Ebeveyn Red Kuramı'nın esası, baba-annenin kabul edilmenin veya kabul etmemenin temeli, dönütleri ve diğer farklılıkları açıklamaya çalışmak olarak belirtilmiştir (Rohner, 2004).

2.2.3. Empati

Empati kavramı birçok araştırmacı tarafından tanımlanmaktadır. Bireyin diğer insanların yerine koymak şartıyla karşısındakinin düşünme ve duygularını gerçek olarak anlaması olarak tanımlanır (Dökmen, 2000). Rogers empatiyi kişinin meydana gelen olaylar karşısında, karşıdaki bireyin bakış açısına göre bakmak olarak ifade etmiştir. Karşısındakinin duygusunu anlamlandırarak iletmesi olarak ifade etmiştir (Mearns ve Thorne, 2000).

2.3. SALDIRGANLIĞI AÇIKLAYAN KURAMLAR

2.3.1. İçgüdü Kuramları

Araştırmaların gösterdiği bulgulara; saldırganlığın genetik kaynaklı bir yapıya sahip olduğu yani doğuştan gelen içgüdüler tarafından etkilendiği belirlenmiştir. Freud'un kuramlarında incelendiğinde ölüm ve yaşam içgüdüleri davranışlarımıza yön vermektedir. Yaşam içgüdüğü insanlığın devamlılığını sağlayan içgüdü olarak görülür. Yaşam içgüdüğü fizyolojik ihtiyaçlar olan cinsellik, açlık, susuzluk vb. ihtiyaçlar kategorisine girmektedir. Ölüm içgüdüğü daha çok insanın yıkım isteğinden doğan saldırgan davranışların temelini oluşturur. Freud saldırganlığın daha çok içgüdüsel bir davranış olduğunu araştırmalarında belirtmektedir. Freud'un yaptığı araştırmaları incelendiğimizde saldırganlık davranışı ölüm içgüdüğü sonucu ortaya çıktığı görülmektedir (Aktaş, 2001).

2.3.2. Psikanalitik Kuramı

Freudyen bakış açısına göre insan doğumunda id yapısıyla dünyaya gelir. İd insan yapısının hayvani yönünü temsil eder. İd istekler üzerine insanı tatmin etmeye çalışır. Bu

amaç doğrultusunda hiçbir ahlaki değeri önemsenmez. İd insanın saldırgan davranışlarını oluşumunda etkin rol oynamaktadır. Bireyin ruhsal gelişiminin ilerleyen döneminde ego gelişimiyle beraber bireyin mantıklı düşünme yeteneği gelişir ve idin isteklerini daha olurlu yöntemlerle karşılamaya çalışır. Freud'un psikoanalitik kuramında, ahlaki gelişiminin 6 yaşında oluşmaya başlamasıyla süperegö gelişmektedir. Süperegö insanın ahlaki çerçevede yönlendirmeye çalışan yapısıdır. Bu yapı insanın ahlaki değerlerini ön planda tutarak bireyi yönlendirmeye çalışmaktadır. Psikoanalitik kurama göre idin hayvani isteklerini süper egonun ahlaki değerlerle karşı çıkması ve egonun devreye girerek idin ve süperegönun isteklerine iki yapıyı da memnun edeceği şekilde mantıklı kararlar almasını sağlamaktadır (Adıgüzel, 2012).

2.3.3. Biyolojik Yaklaşım Kuramı

Biyolojik yaklaşım kuramı, bireyde organizmadaki bazı yapılardan kaynaklı olup olmadığını araştırmaktadır. Beyindeki bölgelerden saldırganlığı aktif edecek bölgeler var mıdır? Vücutta bulunan hormonların saldırganlıkta rolü nedir? Saldırganlıkta kromozom ile bağ var mıdır? Yapılan çalışmalarda, özellikle hayvanlar üzerinde yapılan çalışmalarda, testosteron hormonunun seks hormonuna verilmesi saldırganlığı artırdığı gözlenmektedir. Fetüsün erkek olduğunda vücutta testosteron oluşmaya başlar. Bu nedenlerden dolayı erkeklerin kadınlardan daha saldırgan olduğu ifade edilmektedir (Caporael, 2001).

2.3.4. Engellenme-Saldırganlık Kuramı

Engellenme- saldırganlık kuramının öncüleri olan Doob, Dollard, Miller, Doob Mowrer ve Sears gibi psikologlara göre engellenme kuramı, hedef veya amaca yönelimine set koyulması, amacın durdurulması olarak ifade edilmiştir. Branşlarda örneğin futbolda savunma oyuncuların forvet oyuncusunun gol atmasını engellemek, birebirde sıkı markaj almak, boksörün yumruk darbelerinden korunmak içinden gardını alması, basketbolda perdeleme, voleybolda bloke gibi davranışlarla rakibin engellenmesidir. Kurama göre bu engellenmeler ve amacın engellenmesi rakip oyunculara saldırganlık dürtüsünü yükseltmekte ve bireyde dürtüyü açık bir şekilde

dışa vurmasıyla sonuçlanmaktadır (Dollard ve diğerleri, 2013). Örneğin saldırgan dürtüsü açığa çıkmışsa futbolda defansı geçemeyen oyuncu defans oyuncularını geçmek için kural dışı davranışlar sergileyerek örneğin hakemin görmediği yerde dirsek atmak tekme atmak gibi davranışların dışa vurması olarak sonuçlanmaktadır.

2.3.5. Sosyal Öğrenme Kuramı

Sosyal öğrenme kuramına göre sosyal bütün davranışların öğrenme yoluyla öğrenilmiş olduğudur. Bu öğrenme yöntemine göre öğrendiklerimiz tekrarlar yoluyla gözlemlediklerimizi taklit ederek oluştuğudur. Tekrar gözlem ve uyarıcı ne kadar artarsa öğrenmede artmaktadır. Öğrenmelerin meydana gelmesi için sosyal ortamlarda öğrenmeler gerçekleşmesi gerekmektedir. Bazı araştırmacılar saldırganlık doğuştan meydana geldiğini belirtmektedir. Fakat sosyal öğrenmede bireyin öğrenmelerinin hazır olmadığı saldırganlık eyleminin sonradan gözlem ve tekrar yoluyla sosyal çevreden öğrendiğini ileriye sürmektedir. Kuramcılara göre saldırganlık içsel değil dışsal merkezli olduğu söylenmektedir. Sosyal öğrenmede bireyin rol model olarak aldığı kişiler, statüsünden seçildiği bilinmektedir (Bandura, 1991). Futbol oyuncusu Ronaldo'nun saldırgan tutum sergilemesi takipçilerinin de saldırgan tutum sergileme ihtimalinin yükselmesi, sosyal öğrenme kurumuna göre saldırganlığın gözlem yoluyla öğrenilmesi olarak ifade edilmektedir.

2.4. SPORDA SALDIRGANLIK İLİŞKİSİ

Her türlü sportif etkinlikte dışa çıkan saldırganlığın sebebi; rakibe karşı üstünlük sağlamak amacı ile sporun kuralların dışında davranış sergilemektir (Çavdar, 2018). Sportif etkinliklerde her davranış saldırgan tutum olarak ifade edilmesi doğru değildir. Salırgan tutumun amacına bakılması gerekmektedir. Birde saldırgan tutumun branşlarda sportif etkinliğin kuralları çerçevesinde yanlış bir davranış olup olmadığıdır (Acet, 2005).

3. BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Araştırmada spor bilimlerinde sıkça kullanılan betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Sayı olarak çok olan topluluklarda kullanılan betimsel araştırma yöntemi fikirlerini tutumlarını ve eğilimlerini ölçmek için kullanılmaktadır. Betimsel araştırma yöntemi yalnız verilerin toplanması değil durumların analizi, sentez yapılması, açıklanması, yorumlanması ve değerlendirilmesi gibi süreçleri içerisinde barındırmaktadır. Betimsel araştırma yönteminin içinde barındırması gereken iki özelliği vardır. Bunlar standart veri toplama aracı ve temsili örneklem grubudur. Bu araştırma yönteminde örneklem grubu evreni temsil etmelidir. Birey ve toplum ile ilgili bağımlı ve bağımsız değişkenleri bulundurur (Arslanoğlu, 2016). Çalışmanın bağımlı değişkeni saldırganlık düzeyi ve hoşgörü eğilimleri iken, çalışmamızın bağımsız değişkenleri cinsiyet, yaş, spor yapıyor olmak, sosyo-kültürel durumu, kulüp üyeliği, savunma sporları yapıyor olmaktır.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Çalışma evrenini 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Ardahan ilinde Ardahan Üniversite'sinde lisans düzeyinde öğrenim gören üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubu Ardahan Üniversite'sinde farklı bölümlerde lisans düzeyinde öğrenim gören 190 kadın, 201 erkek olmak üzere toplamda 391 birey oluşturmaktadır. Örneklem grubumuzu belirlemek için uygun örnekleme metodu kullanılmıştır.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi formu çalışmamıza katılım sağlayan bireylerin sosyo-demografik özelliklerinin tanımlanması için kullanılmıştır.

Araştırmamızın üç bölümü vardır. Demografik bilgiler, saldırganlık ölçeği ve hoşgörü eğilim ölçeği kullanılmıştır.

3.3.1. Saldırganlık Ölçeği

Araştırmada saldırganlık tutumlarının tespiti için Buss ve Perry (1992)'nin oluşturduğu ve Madran (2012)'nin Türkçeye uyarladığı “Buss-Perry Saldırganlık Ölçeği” kullanılmıştır. Spora katılım açısından saldırganlık tutumlarının araştırılmak istenilen Buss Perr'nin ölçeği 5'li likert tipinde olup 29 maddeden oluşmaktadır. Ölçek dört alt boyuttan oluşmaktadır. Sözel saldırganlık alt boyutu (27, 6, 21, 14, 4) 5 maddeden, fiziksel saldırganlık alt boyutu (13, 8, 2, 11, 25, 16, 29, 22, 5) 9 maddeden, düşmanlık alt boyutu (20, 24, 3, 26, 10, 15, 7, 17) 8 maddeden ve öfke alt boyutu (19, 28, 1, 18, 9, 23, 12) 7 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin puanlandırılması; Tamamen katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (2) ve Hiç Katılmıyorum (1) şeklinden yapılmaktadır. Ölçekte 16 ve 9. maddeler de ters kodlama yapılmıştır. Madran (2013) çalışmasında ölçeğe ilişkin güvenirlik sonucu, fiziksel saldırganlık 0.78, sözel saldırganlık 0.48, öfke 0.76 ve düşmanlık 0.71 elde edilmiş olup toplam güvenirlik analizi sonucu ise 0.85'tir.

3.3.2. Hoşgörü Eğilim Ölçeği

Araştırmada hoşgörü eğilimlerini tespiti için Çalışkan ve Sağlam (2012) tarafından geliştirilen ölçek kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tipinde olup 18 maddeden oluşmaktadır. Ölçek üç alt boyuttan oluşmaktadır. Değer alt boyutu (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9) 9 maddeden, kabul alt boyutu (10, 11, 12, 13 ve 14) 5 maddeden, empati alt boyutu (15, 16, 17 ve 18) 4 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin puanlandırılması; Hiç Uygun Değil (1), Uygun değil (2), Biraz Uygun (3), Uygun (4), Tamamen Uygun (5) şeklinde kodlanmıştır. Ölçeğin alt boyutundan alınan yüksek puanlar alt boyutlara ilişkin seviyenin yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı, değer alt boyutu için 0.86, kabul alt boyutu için 0.70, empati alt boyutu için de 0.76 olarak bulunmuştur (Çalışkan ve Sağlam, 2012).

3.4. İSTATİSTİKSEL ANALİZ

Verilerin analizinde SPSS 26.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin normallik dağılımları Kolmogorov Smirnov testi ile sınıandıktan sonra normal dağılmadığı tespit edildiğinden ikili karşılaştırmalarda Mann-Whitney-U ve Ki-Kare, ikiden fazla grubun karşılaştırmasında ise Kruskal Wallis-H testleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir. Farkın hangi değişkenler arasında olduğunu belirlemek için Post-Hoc testlerinden Temhane's T2 kullanılmıştır.

4. BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde üniversite öğrencilerinin spora katılım açısından hoşgörü eğilimleri ile saldırganlık düzeylerini incelemek amacıyla yapılan anketlerdeki verilerin istatistiki analiz sonuçları tablolar halinde incelenmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Cinsiyetlerine Göre Demografik Dağılımı

Cinsiyet	N	%
Kadın	190	48,6
Erkek	201	51,4
Toplam	391	100

Katılımcıların cinsiyet dağılımına bakıldığında; öğrencilerin 190 kişi ile %48,6'sını kadınlar, 201 kişi ile %51,4'ünü erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 2. Araştırmaya Katılanların Yaşlarına Göre Demografik Dağılımı

Yaş	N	%
20 yaş ve altı	135	34,5
21-23 yaş arası	205	52,4
24 yaş ve üzeri	51	13,0
Toplam	391	100

Katılımcıların yaşlarının dağılımına bakıldığında; öğrencilerin 135 kişi ile %34,5'i 20 yaş ve altında, 205 kişi ile %52,4'ü 21-23 yaş arasında ve 51 kişi ile %13,0'ü de 24 yaş üzerindedir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılanların Sınıflarının Demografik Dağılımı

Sınıf	N	%
1. sınıf	170	43,5
2. sınıf	69	17,6
3. sınıf	48	12,3

4. sınıf	104	26,6
Toplam	391	100

Katılımcıların sınıf dağılımına bakıldığında; öğrencilerin 170 kişi ile %43.5'i 1. Sınıfta, 69 kişi ile %17.6'sı 2.sınıfta, 48 kişi ile %12.3'ü 3. Sınıfta ve 104 kişi ile %26.6'sıda 4. Sınıftadır.

Tablo 4. Araştırmaya Katılanların Spor Yapıp Yapmama Durumunun Dağılımı

Spor Yapma Durumu	N	%
Evet	185	47,3
Hayır	206	52,7
Toplam	391	100

Katılımcıların spor yapma durumuna bakıldığında, öğrencilerin 185 kişi ile %47.3'ü spor yaparken, 206 kişi ile %52.7'si spor yapmamaktadır.

Tablo 5. Araştırmaya Katılanların Sosyo-Kültürel Kulüp Üyeliği Durumunun Dağılımı

Sosyo-Kültürel Kulüp Üyeliği Durumu	N	%
Evet	273	69,8
Hayır	118	30,2
Toplam	391	100

Katılımcıların sosyo-kültürel kulüp üyeli durumuna bakıldığında; öğrencilerin 273 kişi ile %69.8'inin kulüp üyeliği varken, 118 kişi ile %30.2'sinin kulüp üyeliği yoktur.

Tablo 6. Araştırmaya Katılanların Savunma Sporü Yapma Durumunun Dağılımı

Savunma Sporü Yapma Durumu	N	%
Evet	264	67,5
Hayır	127	32,5
Toplam	391	100

Katılımcıların savunma sporu yapma durumuna bakıldığında; öğrencilerin 264 kişi ile %67.5'i savunma sporu yaparken, 127 kişi ile %32.5'i savunma sporu yapmamaktadır.

Tablo 7. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	S.O.	S.T.	U	z	p
Değer	Kadın	190	201,34	38255,00	18080,00	-,911	,362
	Erkek	201	190,95	38381,00			
Kabul	Kadın	190	193,06	36682,00	18537,00	-,501	,616
	Erkek	201	198,78	39954,00			
Empati	Kadın	190	211,28	40142,50	16192,50	-2,655	,008*
	Erkek	201	181,56	36493,50			
Toplam Puan	Kadın	190	200,98	38185,50	18149,50	-,847	,397
	Erkek	201	191,30	38450,50			

* $p < 0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; S.T: Sıra Ortalamaları Toplamı

Tablo 7’de katılımcıların hoşgörü ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının cinsiyete değişkenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Kadın ve erkek katılımcıların Değer [$z = -0.911$, $p > 0.05$] ve Kabul [$z = -0.501$, $p > 0.05$] alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Ancak Empati [$z = -2.655$, $p < 0.05$] alt boyutunda kadınlar ile erkek katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Kadınların empati alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=211.28), erkeklerin empati alt boyutuna ait sıra ortalamasından (S.O=181.56) daha yüksektir. Empati alt boyutunda kadınların empati düzeylerinin erkeklere oranla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Katılımcıların Spor Yapma Durumu İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Spor Yapıyor Musunuz?	N	S.O.	S.T.	U	z	p
Değer	Evet	185	204,24	37783,50	17531,50	-1,369	,171
	Hayır	206	188,60	38852,50			
Kabul	Evet	185	189,50	35057,00	17852,00	-1,081	,280
	Hayır	206	201,84	41579,00			
Empati	Evet	185	211,28	40142,50	17735,00	-1,209	,227
	Hayır	206	181,56	36493,50			
Toplam Puan	Evet	185	199,85	36972,00	18343,00	-,639	,523
	Hayır	206	192,54	39664,00			

* $p < 0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; S.T: Sıra Ortalamaları Toplamı

Tablo 8’de katılımcıların hoşgörü ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının spor yapma durumuna göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Katılımcıların hoşgörü den almış oldukları sıra ortalamaları incelendiğinde spor yapan ve yapmayan katılımcılar arasında Değer [$z = -1.369$, $p > 0.05$], Kabul [$z = -1.081$, $p > 0.05$] ve Empati [$z = -1.209$, $p > 0.05$] istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Spor yapma durumu, katılımcıların lehine anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir.

Tablo 9. Katılımcıların Sosyo-Kültürel Kulüp Üyeliği Durumu İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Kulüp Üyesi	N	S.O.	S.T.	U	z	p
Değer	Hayır	273	189,06	51613,50	14212,50	-1,852	,064
	Evet	118	212,06	25022,50			
Kabul	Hayır	273	196,71	53703,00	15912,00	-,191	,849
	Evet	118	194,35	22933,00			
Empati	Hayır	273	186,84	51006,50	13605,50	-2,491	,013*
	Evet	118	217,20	25629,50			
Toplam Puan	Hayır	273	191,48	52273,50	14872,50	-1,204	,228
	Evet	118	206,46	24362,50			

* $p < 0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; S.T: Sıra Ortalamaları Toplamı

Tablo 9’da katılımcıların hoşgörü ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının sosyo-kültürel kulüp üyeliği durumuna göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Kulüp üyeliği olan ve olmayan katılımcıların Değer [$z=-1.852$, $p>0.05$] ve Kabul [$z=-0.191$, $p>0.05$] alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Ancak Empati [$z=-2.491$, $p<0.05$] alt boyutunda kulüp üyeliği olan ile olmayan katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Kulüp üyeliği olanların empati alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=217.20), kulüp üyeliği olmayanların empati alt boyutuna ait sıra ortalamasından (S.O=186.83) daha yüksektir. Empati alt boyutunda kulüp üyeliği olanların empati düzeylerinin kulüp üyeliği olmayanlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 10. Katılımcıların Savunma Sporü Yapma Durumu İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Savunma		N	S.O.	S.T.	U	z	p
	Sporü	Yapıyor						
Değer	Hayır		264	203,12	53623,50	14884,50	-1,801	,072
	Evet		127	181,20	23012,50			
Kabul	Hayır		264	201,39	53168,00	15340,00	-1,364	,172
	Evet		127	184,79	23468,00			
Empati	Hayır		264	202,22	53386,00	15122,00	-2,338	,109
	Evet		127	183,07	23250,00			
Toplam Puan	Hayır		264	203,31	53673,50	14834,50	-1,845	,065
	Evet		127	180,81	22962,50			

* $p<0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; S.T: Sıra Ortalamaları Toplamı

Tablo 10’da katılımcıların hoşgörü ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının savunma sporü yapma durumuna göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Katılımcıların hoşgörü den almış oldukları sıra ortalamaları incelendiğinde savunma sporü yapan ve yapmayan katılımcılar arasında Değer [$z=-1.801$, $p>0.05$] , Kabul [$z=-1.364$, $p>0.05$] ve Empati [$z=-2.338$, $p>0.05$] istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Savunma sporü yapma durumu, katılımcıların lehine anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir.

Tablo 11. Katılımcıların Yaş Grubu İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Yaş Grubu	N	S.O.	χ^2	p	Fark
Değer	20 ≤	134	196,95	,739	,691	
	21-23 yaş	205	191,80			
	24 ≥	51	206,57			
Kabul	20 ≤	134	178,84	6,127	,047*	2>1 3>1
	21-23 yaş	205	199,73			
	24 ≥	51	222,27			
Empati	20 ≤	134	183,81	2,351	,309	
	21-23 yaş	205	200,79			
	24 ≥	51	204,96			
Toplam Puan	20 ≤	134	185,36	2,761	,251	
	21-23 yaş	205	197,11			
	24 ≥	51	215,66			

* $p<0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; χ^2 : Ki-Kare

Tablo 11’de katılımcıların hoşgörü ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının yaşa göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Yaş grupları ile katılımcıların Değer [$\chi^2=0.739$, $p>0.05$] ve Empati [$\chi^2=2.351$, $p>0.05$] alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Ancak Kabul [$\chi^2=6.127$, $p<0.05$] alt boyutunda yaş grupları ile katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Yaşı 20 ve altında olanların kabul alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=178.84), yaşı 21-23 arasında olanların kabul alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=199.73) ve yaşı 24 ve daha fazlası olanların kabul alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=222.27)’dir. Kabul alt boyutunda 20 yaş ve altında olan katılımcıların kabul düzeylerinin diğer katılımcılara oranla en düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Katılımcıların Sınıf Düzeyleri İle Hoşgörü Alt Boyutları Arasındaki Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Sınıf düzeyi	N	S.O.	χ^2	p
Değer	1. Sınıf	170	192,57	2,942	,401
	2. Sınıf	69	188,12		
	3. Sınıf	48	221,42		
	4. Sınıf	104	195,11		
Kabul	1. Sınıf	170	182,99	7,700	,053
	2. Sınıf	69	184,95		
	3. Sınıf	48	221,38		
	4. Sınıf	104	212,89		

Empati	1. Sınıf	170	184,91	3,593	,309
	2. Sınıf	69	196,27		
	3. Sınıf	48	209,41		
	4. Sınıf	104	207,77		
Toplam Puan	1. Sınıf	170	186,54	5,616	,132
	2. Sınıf	69	184,55		
	3. Sınıf	48	223,43		
	4. Sınıf	104	206,40		

* $p < 0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; χ^2 : Ki-Kare

Tablo 12’de katılımcıların hoşgörü ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının sınıf düzeylerine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Sınıf düzeyleri ile katılımcıların Değer [$\chi^2=2.942$, $p>0.05$], Kabul [$\chi^2=7.700$, $p>0.05$] ve Empati [$\chi^2=3.593$, $p>0.05$] alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf düzeyi, katılımcıların lehine anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir.

Tablo 13. Katılımcıların Cinsiyet İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	S.O.	S.T.	U	z	p
Öfke	Kadın	190	187,46	35617,50	17472,50	-1,455	,146
	Erkek	201	204,07	41018,50			
Fiziksel Saldırganlık	Kadın	190	179,42	34090,00	15945,00	-2,822	,005*
	Erkek	201	211,67	42546,00			
Düşmanlık	Kadın	190	204,88	38926,50	17408,50	-1,512	,131
	Erkek	201	187,61	37709,50			
Sözel Saldırganlık	Kadın	190	182,22	34621,00	16476,00	-2,352	,019*
	Erkek	201	209,03	42015,00			
Toplam Puan	Kadın	190	187,48	35621,00	16476,00	-1,450	,147
	Erkek	201	204,05	41015,00			

* $p < 0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; S.T: Sıra Ortalamaları Toplamı

Tablo 13’de katılımcıların saldırganlık ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının cinsiyete değişkenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Kadın ve erkek katılımcıların Öfke [$z=-1.455$, $p>0.05$] ve Düşmanlık [$z=-1.512$, $p>0.05$] alt

boyutunda anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Ancak Fiziksel Saldırganlık [$z=-2.822$, $p<0.05$] ve Sözel Saldırganlık [$z=-2.352$, $p<0.05$] alt boyutlarında kadınlar ile erkek katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Erkeklerin fiziksel saldırganlık alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=211.67), kadınların fiziksel saldırganlık alt boyutuna ait sıra ortalamasından (S.O=179.42) daha yüksektir. Benzer şekilde erkeklerin sözel saldırganlık alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=209.03), kadınların sözel saldırganlık alt boyutuna ait sıra ortalamasından (S.O=182.22) daha yüksektir. Hem fiziksel hem de sözel saldırganlık alt boyutunda erkeklerin saldırganlık düzeylerinin kadınlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 14. Katılımcıların Spor Yapıp Yapmama Durumları İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Spor Yapıyor Musunuz?	N	S.O.	S.T.	U	z	p
Öfke	Evet	185	191,74	35472,00	18267,00	-1,455	-,708
	Hayır	206	199,83	41164,00			
Fiziksel Saldırganlık	Evet	185	185,52	34322,00	17117,00	-2,822	-1,738
	Hayır	206	205,41	42314,00			
Düşmanlık	Evet	185	198,13	36653,50	18661,50	-1,512	-,353
	Hayır	206	194,09	39982,50			
Sözel Saldırganlık	Evet	185	189,08	34979,50	17774,50	-2,352	-1,151
	Hayır	206	202,22	41656,50			
Toplam Puan	Evet	185	190,87	35311,50	18106,50	-1,450	-,850
	Hayır	206	200,60	41324,50			

* $p<0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; S.T: Sıra Ortalamaları Toplamı

Tablo 14’de katılımcıların saldırganlık ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının spor yapma durumuna göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Katılımcıların saldırganlıktan almış oldukları sıra ortalamaları incelendiğinde spor yapan ve yapmayan katılımcılar arasında Öfke [$z=-1.455$, $p>0.05$], Fiziksel Saldırganlık [$z=-2.822$, $p>0.05$], Düşmanlık [$z=-1.512$, $p>0.05$] ve Sözel Saldırganlık [$z=-2.352$, $p>0.05$] alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Spor yapma durumu, katılımcıların lehine anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir.

Tablo 15. Katılımcıların Sosyo-Kültürel Kulüp Üyeliği Durumları İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Kulüp Üyesi	N	S.O.	S.T.	U	z	p
Öfke	Hayır	273	192,65	52593,00	15192,00	-,894	,372
	Evet	118	203,75	24043,00			
Fiziksel Saldırganlık	Hayır	273	192,50	52551,50	15150,50	-,933	,351
	Evet	118	204,11	24084,50			
Düşmanlık	Hayır	273	196,81	53728,00	15887,00	-,215	,830
	Evet	118	194,14	22908,00			
Sözel Saldırganlık	Hayır	273	190,60	52033,50	14632,50	-1,442	,149
	Evet	118	208,50	24602,50			
Toplam Puan	Hayır	273	192,84	52646,50	15245,50	-,840	,401
	Evet	118	203,30	23989,50			

* $p < 0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; S.T: Sıra Ortalamaları Toplamı

Tablo 15’de katılımcıların saldırganlık ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının sosyo-kültürel kulüp üyeliği durumuna göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Katılımcıların saldırganlıktan almış oldukları sıra ortalamaları incelendiğinde kulüp üyeliği olan ve olmayan katılımcılar arasında Öfke [$z = -0.894$, $p > 0.05$] , Fiziksel Saldırganlık [$z = -0.933$, $p > 0.05$], Düşmanlık [$z = -0.215$, $p > 0.05$] ve Sözel Saldırganlık [$z = -1.442$, $p > 0.05$] alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sosyo-kültürel kulüp üyeliği durumu, katılımcıların lehine anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir.

Tablo 16. Katılımcıların Savunma Sporu Yapma Durumları İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Savunma Sporu Yapıyor	N	S.O.	S.T.	U	z	p
Öfke	Hayır	264	186,75	49302,00	14322,00	-2,338	,019*
	Evet	127	215,23	27334,00			
Fiziksel Saldırganlık	Hayır	264	180,36	47615,00	12635,00	-3,948	,000*
	Evet	127	228,51	29021,00			
Düşmanlık	Hayır	264	194,91	51455,50	16475,50	-,276	,783

	Evet	127	198,27	25180,50			
Sözel	Hayır	264	186,75	49301,50	14321,50	-2,342	,019*
Saldırganlık	Evet	127	215,23	27334,50			
Toplam	Hayır	264	185,43	48954,00	13974,00	-2,666	,008*
Puan	Evet	127	217,97	27682,00			

* $p < 0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; S.T: Sıra Ortalamaları Toplamı

Tablo 16’da katılımcıların saldırganlık ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının savunma sporu yapma durumuna göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Savunma sporu yapan ile yapmayan katılımcıların Düşmanlık [$z = -0.276$, $p > 0.05$] alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Ancak Öfke [$z = -2.338$, $p < 0.05$], Fiziksel Saldırganlık [$z = -3.948$, $p < 0.05$] ve Sözel Saldırganlık [$z = -2.342$, $p < 0.05$] alt boyutlarında savunma sporu yapan ile yapmayan katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Savunma sporu yapanların öfke alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=215.23), savunma sporu yapmayanların öfke alt boyutuna ait sıra ortalamasından (S.O=186.75) daha yüksektir. Savunma sporu yapanların fiziksel saldırganlık alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=228.51), savunma sporu yapmayanların fiziksel saldırganlık alt boyutuna ait sıra ortalamasından (S.O=180.36) daha yüksektir. Benzer şekilde savunma sporu yapanların sözel saldırganlık alt boyutuna ait sıra ortalaması (S.O=215.23), savunma sporu yapmayanların sözel saldırganlık alt boyutuna ait sıra ortalamasından (S.O=186.75) daha yüksektir. Öfke ve hem fiziksel hem de sözel saldırganlık alt boyutunda savunma sporu yapanların saldırganlık düzeylerinin savunma sporu yapmayanlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 17. Katılımcıların Yaş Grupları İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Yaş Grubu	N	S.O.	χ^2	p	Fark
Öfke	20 ≤	134	205,65	4,364	,113	
	21-23 yaş	205	195,95			
	24 ≥	51	167,01			
Fiziksel Saldırganlık	20 ≤	134	217,77	11,170	,004*	1>3
	21-23 yaş	205	190,12			
	24 ≥	51	158,63			

Düşmanlık	20 ≤	134	203,63	8,854	,012*	2>3 1>3
	21-23 yaş	205	201,04			
	24 ≥	51	151,87			
Sözel Saldırganlık	20 ≤	134	213,47	6,807	,033*	1>3
	21-23 yaş	205	190,50			
	24 ≥	51	168,37			
Toplam Puan	20 ≤	134	212,67	10,493	,005*	2>1 2>3 1>3
	21-23 yaş	205	194,94			
	24 ≥	51	152,63			

* $p<0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; χ^2 : Ki-Kare

Tablo 17’de katılımcıların saldırganlık ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Yaş grupları ile katılımcıların Öfke [$\chi^2=4.364$, $p>0.05$] alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Ancak Fiziksel Saldırganlık [$\chi^2=11.170$, $p<0.05$], Düşmanlık [$\chi^2=8.854$, $p<0.05$] ve Sözel Saldırganlık [$\chi^2=6.807$, $p<0.05$] alt boyutlarında yaş grupları ile katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Yaşı 20 ve altında olanların fiziksel saldırganlık (S.O=217.77), düşmanlık (S.O=203.63) ve sözel saldırganlık (S.O=213.47), yaşı 21-23 arasında olanların fiziksel saldırganlık (S.O=190.12), düşmanlık (S.O=201.04) ve sözel saldırganlık (S.O=190.50) ve yaşı 24 ve daha fazlası olanların fiziksel saldırganlık (S.O=158.63), düşmanlık (S.O=151.87) ve sözel saldırganlık (S.O=168.37) alt boyutuna ait sıra ortalaması elde edilmiştir. Katılımcıların yaşı arttıkça düşmanlık, fiziksel ve sözel saldırganlık düzeylerinin de azaldığı görülmektedir.

Tablo 18. Katılımcıların Sınıf Düzeyleri İle Saldırganlık Alt Boyutları Arasındaki Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Sınıf düzeyi	N	S.O.	χ^2	p	Fark
Öfke	1. Sınıf	170	201,63	9,764	,021*	2>3 2>4
	2. Sınıf	69	225,42			
	3. Sınıf	48	178,89			
	4. Sınıf	104	175,18			
Fiziksel Saldırganlık	1. Sınıf	170	206,55	20,573	,000*	2>3 2>4
	2. Sınıf	69	234,41			
	3. Sınıf	48	179,68			
	4. Sınıf	104	160,80			
Düşmanlık	1. Sınıf	170	197,94	3,119	,374	
	2. Sınıf	69	213,50			

	3. Sınıf	48	191,75			
	4. Sınıf	104	183,18			
Sözel Saldırganlık	1. Sınıf	170	194,78	8,103	,044*	2>3
	2. Sınıf	69	228,30			
	3. Sınıf	48	175,46			
	4. Sınıf	104	186,04			
Toplam Puan	1. Sınıf	170	201,50	12,090	,007*	1>4
	2. Sınıf	69	229,03			4>2
	3. Sınıf	48	184,10			4>3
	4. Sınıf	104	170,59			

* $p<0.05$; S.O: Sıra Ortalamaları; χ^2 : Ki-Kare

Tablo 18’de katılımcıların saldırganlık ölçeğinden almış oldukları ortalamalarının sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Sınıf düzeyleri ile katılımcıların Düşmanlık [$\chi^2=3.119$, $p>0.05$] alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Ancak Öfke [$\chi^2=9.764$, $p<0.05$], Fiziksel Saldırganlık [$\chi^2=20.573$, $p<0.05$] ve Sözel Saldırganlık [$\chi^2=8.103$, $p<0.05$] alt boyutlarında sınıf düzeyleri ile katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. İkinci sınıfta olanların öfke (S.O=225.42), fiziksel saldırganlık (S.O=234.41) ve sözel saldırganlık (S.O=228.30) alt boyutuna ait sıra ortalamaları elde edilmiştir. İkinci sınıftaki katılımcıların öfke, fiziksel ve sözel saldırganlık düzeylerinin diğerlerine oranla yüksek olduğu görülmektedir. Toplam puan üzerinden değerlendirildiğinde ise dördüncü sınıf öğrencilerin saldırganlık düzeyi en düşük olduğu görülmektedir.

SONUÇ

Bu bölümde araştırma sonuçlarına yer verilmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular literatür ışığında tartışılarak yorumlanmıştır.

Bu araştırmada; üniversitede öğrencilerinin spora katılım açısından hoşgörü eğilimleri ile saldırganlık düzeylerinin araştırılmıştır. Bu araştırma Ardahan üniversitesi de öğrenin gören farklı bölümlerdeki 190'nı kadın ve 201'i erkek olmak üzere toplamda 391 örnek grup olan öğrencilerle yapılmıştır. Çalışmaya katılan bireylerin çoğunluğu 21-23 yaş arası ve 170 üniversite öğrencisinin 1.sınıfta olduğu saptanmıştır. Katılımcılarının 185'i aktif spor yapıyorken 206 katılımcının spor yapmadığı görülmüştür.

Araştırmaya katılan bireylerin cinsiyet değişkenine göre hoşgörü alt boyutlarında değer ve kabulde anlamlı bir fark gözlenememişken empati alt boyutunda erkek ve kadın katılımcılar arasında anlamlı bir fark gözlenmektedir. Çıkan sonuçla birlikte kadın katılımcıların empati alt boyutu erkek katılımcılardan yüksek olduğu saptanmıştır. Karaca (2019) 'Takım ve bireysel sporlarla uğraşan bireylerin yurtseverlik tutumları ile hoşgörü eğilim düzeylerinin araştırılması' adlı çalışmada cinsiyet değişkenine göre kadın katılımcıların değer ve empati alt boyut düzeylerinde erkek katılımcılara göre yüksek olduğunu saptamıştır. Benzer bir çalışmada Öztaşkın ve İçen (2005) 'Ortaokul öğrencilerinin hoşgörü eğilimleri ile demokrasi algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi' adlı yaptığı çalışmada cinsiyet değişkenine göre hoşgörü alt boyutunda empati, kabul ve değer anlamlı istatistiksel farklılık saptamıştır. Kadın katılımcıların erkek katılımcılardan yüksek puan aldığı saptanmıştır. Bulunan bu sonuçlarla bizim yaptığımız çalışma benzerlikler göstermektedir. Ancak literatürde farklı sonuçlarla karşılaşılmıştır. Yeşilkayalı (2014) araştırmasında erkek katılımcıların hoşgörü alt boyutu düzeyi kadın katılımcılardan yüksek olduğunu saptamıştır. Ergün, Göktepe ve İlhan (2021) yaptığı çalışmada tenis sporcularında cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık olmadığını saptamışlardır. Bu farklılıklarının sebebi, çalışma grubumuzun öğrencilerden oluşması ve diğer çalışmanın çalışma gruplarından farklı olduğundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan bireylerin fiziksel saldırganlık ve sözel saldırganlıkta istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar saptanmaktadır. Çıkan sonuçla birlikte erkek katılımcıların kadın bireylere göre puan ortalamaları yüksek çıkmıştır. Öfke ve sözel saldırganlık alt boyutunda anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Giles ve Heyman (2005) ‘Ergenlik dönemindeki bireylerin cinsiyet ve saldırgan davranış arasındaki ilişki hakkındaki inançları’ adlı çalışmasında erkek bireylerin kadın bireylere göre saldırgan olduğunu saptamışlardır. Benzer bir çalışma olan Scharf (2000) cinsiyet değişkeni ile saldırganlık karşılaştırılmıştır. Yaptığı araştırma incelendiğinde erkeklerin fiziksel saldırganlığı daha fazla kullanıldığını saptamıştır. Bu çalışmalar bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir. Yıldız (2009) ‘Spor yapan ve yapmayan orta öğretim öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin incelenmesi’ adlı çalışmasında kadın katılımcıların edilgen ve atılgan saldırganlık boyutlarında erkeklere göre yüksek olduğu saptanmıştır. Bu çalışma diğer araştırmalara göre farklılık göstermektedir. Çobanoğlu Güner (2006), sporcularla yaptığı çalışmasında erkek sporcular ve kadın sporcuların saldırganlık puanları arasında istatistiksel olarak bir farklılık bulamamıştır. Benzer bir çalışmada Kırımoğlu ve diğerleri (2008), lise öğrencilerin spora yapan ve yapmayan bireylerin saldırganlığın cinsiyet değişkenine göre bir farklılık bulunamamıştır. Karabulut (2013) yaptığı araştırmada çim hokey sporcuların saldırganlık düzeyinin cinsiyet değişkenine göre bir farklılık bulunmamıştır.

Erkekler fiziksel veya sözel saldırganlık davranışlarını kadınlardan daha fazla yapmaktadır. Bu durum günümüz toplumunda sosyal açıdan “erkeklerin saldırgan olduğu” kanısı kabul edilebilir bir davranış olmasına neden olmaktadır. Kadınlar ve erkekler arasında fiziksel veya sözel saldırganlık davranışlarına ilişkin farklılıklar toplumsal sorumluluklar, cinsiyet rolleri vb. toplumsallaştırma süreci ile açıklanabilir. Literatürdeki bu farklılıklar kadınların dolaylı saldırganlık yapmaları ve bu durumu kabul etmemeleri ya da kendi saldırganlıklarının farkında olmamalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan bireylerin spora katılım açısından incelediğinde hoşgörü alt boyutlarının değer, kabul ve empati arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Akandere ve diğerleri (2015)’de ‘Sporun ortaöğretim öğrencilerinin kendilerine karşı toleras düzeylerine etkisi’ isimli araştırmalarında spor yapan bireylerin spor yapmayan bireylere göre daha hoşgörülü olduğunu saptamışlardır.

Araştırmaya katılan bireylerin spora katılım açısından incelediğinde saldırganlık alt boyutlarının öfke, fiziksel saldırganlık, düşmanlık ve sözel saldırganlıkta istatistiksel olarak bir farklılık saptanmamıştır. Dervent (2007) araştırmış olduğu “lise öğrencilerinin saldırganlık düzeyleri ve sportif aktivitelere katılımı ilişkisi” adlı çalışmalarında spor yapan bireylerin spor yapmayan bireylere göre daha atılgan olduğunu saptamıştır. Fakat diğer saldırganlık özelliklerinde herhangi bir farklılık saptanmamıştır. Bu çalışma ile bizim yaptığımız çalışma benzerlik göstermektedir. Tiryaki ve diğerleri (1991) yaptığı araştırmada spor yapan ve yapmayan bireylerin karşılaştırdığı çalışmada spor yapan bireylerin yapmayan bireylere göre saldırgan olduğunu saptamıştır. Bizim bulduğumuz sonuçtan farklılık göstermektedir.

Katılımcıların gönüllülük esasına dayanarak verdikleri cevaplarla hoşgörü ve saldırganlık düzeyleri incelenmiş olup eylemsel olarak gerçekleştirmediklerinden bu durum kişilerin hoşgörü veya saldırgan yapıda olduklarını göstermemektedir. Literatürdeki farklılıklara göre, kişinin hoşgörü veya saldırganlık durumu için sosyal çevresinden bilgi almak gerekebilir. Örneğin spor aktivitesi dışında günlük hayatında sakin olan bir kişide saldırganlık tutumlarının olmadığı düşünülse de, spor yaparken saldırgan tavırlar sergileyebilmektedir. Bu durum için tam tersi de geçerli olabilir. Hoşgörü ve saldırganlık için somut veri elde edebilmek için sosyal çevrenin gözlemlerini de incelemek gerekebilir.

Araştırmaya katılan bireylerin sosyo-kültürel kulüp üyeliği durumlarına göre hoşgörü alt boyutları arasında değer ve kabulde anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Empati alt boyutunda anlamlı bir farklılık istatistiksel olarak gözlenmektedir. Çıkan sonuçla birlikte sosyo-kültürel bir kulüp üyesi olan katılımcıların sosyo-kültürel kulüp üyesi olmayan bireylere göre daha empati kurabildikleri saptanmıştır. Araştırmaya katılan bireylerin sosyo-kültürel kulüp üyeliği durumlarına göre saldırganlık alt boyutlarının arasından anlamlı bir farklılık istatistiksel olarak gözlenmemiştir. Çıkan bu sonuçla birlikte saldırganlığın kulüp üyesi olmak veya olmamak ile ilgisinin bulunmadığı saptamıştır.

Bandura (1977)’e göre davranışlar, kişinin sosyal çevresindeki olay ve tutumları taklit ederek model alınabileceğini belirtmiştir. Bandura, sosyal model almanın, saldırganlık ve hoşgörü durumları için çok önemli olduğunu, insan davranışlarında

sosyal çevrenin etkili olduğu gibi, kişilerin davranışını da belirleyebilmektedir. Sosyal çevre duygu ve davranışların farklı şartlarda ve koşullarda arttırabileceği vurgulanmıştır. Bu açıdan katılımcıların sosyo-kültürel kulüp üyeliğine sahip olması sosyal çevrenin etkinliğini incelenmesi açısından hoşgörü ve saldırganlık durumları ele alınmıştır. Bu sebeple bireylerin sosyo-kültürel kulüp üyeliğine sahip olması empati düzeylerini arttırdığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan bireylerin yaş değişkeni durumları incelendiğinde hoşgörü alt boyutları arasında değer ve empati de anlamlı bir farklılık saptanamamıştır. Kabul alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Mavi ve Tuncel (2012) yaptığı araştırmada sporda hoşgörü algılarını incelemişlerdir. Çalışmada 127 sporcu ve yaş ortalamaları 15 olan bireylerin rakibe saygı %34.64, centilmenlik-fairplay %35.43 olarak belirtilmiştir. Bu sonuçlar; düzenli spor yapan ve yaş ortalamaları 15 olan bireylerin spor yapmayan bireylere göre daha hoşgörülü olduğunu göstermiştir.

Araştırmaya katılan bireylerin yaş değişkeni durumları incelendiğinde saldırganlık alt boyutları arasında düşmanlık, sözel saldırganlık alt boyutlarında ve ölçek toplam puanında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Altın (2017) yaptığı araştırmada amatör futbol oyuncularında yaş değişkeninin de anlamlı bir farklılık saptanamamıştır. Sağlam (2018) yaptığı çalışmada elit taekwondo sporcularında yaş değişkeninde anlamlı bir fark saptayamamıştır. Kula (2008) meslek lisesi öğrencilerinin umutsuzluk düzeyleri ve saldırganlık düzeylerin ve yaş dağılımları değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bizim yaptığımız çalışmayla paralellik göstermektedir. Demir (2020) elit sporcularda yaptığı çalışmada yaş değişkeninde anlamlı bir farklılık saptanamamıştır.

Araştırmaya katılan bireylerin sınıf düzeyleri durumları incelendiğinde hoşgörü alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenememiştir. Karaca (2019) 'Takım ve bireysel sporlarla uğraşan bireylerin yurtseverlik tutumları ile hoşgörü eğilim düzeyleri' adlı çalışmasında sınıf düzeylerinde saldırganlığın empati ve kabul alt boyutunda anlamlı bir fark bulunamazken değer alt boyutunda 4. Sınıf öğrencilerinde anlamlı fark saptamıştır. Sağlam ve Çalışkan (2012) 'Hoşgörü eğimin ölçeğinin geliştirilmesi ve ilköğretim öğrencilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi' adlı çalışmada 5 ve 6.cı sınıfta okuyan ilköğretim öğrencilerinin 7 ve 8.ci sınıf öğrencilerine göre daha hoşgörülü olduğunu saptamıştır. Literatürdeki sonuçlarla birlikte

değerlendirildiğinde, öğrencilerin yaş, olgunluk düzeyi ile çevresel şartlarının katılımcıların hoşgörü algısının gelişiminde etkili olduğu söylenebilir. Araştırmamızda öğrencilerin sınıf düzeylerine göre hoşgörü algılarında farklılık çıkmaması homojen bir yapıya sahip örneklem grubundan veriler elde edilmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan bireylerin sınıf düzeyleri durumları incelendiğinde saldırganlık alt boyutlarında öfke, fiziksel ve sözel saldırganlık alt boyutlarında ve ölçek toplam puanında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. İkinci sınıftaki katılımcıların öfke, fiziksel ve sözel saldırganlık düzeylerinin diğerlerine oranla yüksek olduğu ve toplam puan üzerinden değerlendirildiğinde ise dördüncü sınıf öğrencilerin saldırganlık düzeyi en düşük olduğu sonucu elde edilmiştir. Demir (2020) ‘Elit düzey boksörlerin sporda güdülenme, saldırganlık ve öfke düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi’ adlı çalışmada öğrenim düzeyinin saldırganlık alt boyutlarında anlamlı bir farklılık yoktur sonucuna varmıştır. Benzer şekilde Altın (2017) yaptığı çalışmada öğrenim düzeyinin saldırganlık alt boyutlarında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Literatürdeki farklılık öğrencilerin öğrenim alanları, öğrencilerin meslek seçimi kaygısı, sınav stresi ve bu gibi durumlar ile baş etmede yaşadıkları zorluklardan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan bireylerin savunma sporu yapıp yapmama durumları incelendiğinde hoşgörü alt boyutlarında anlamlı istatistiksel olarak bir fark olmadığı saptanmıştır. Araştırmaya katılan bireylerin savunma sporu yapıp yapmama durumları incelendiğinde saldırganlık alt boyutlarında öfke, fiziksel saldırganlık, düşmanlık ve sözel saldırganlık alt boyutlarında ve toplam ölçek puanında arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Araştırmamızın sonuçlarına katılımcıların saldırganlık alt boyutunda puan ortalamasında öfke savunma sporu yapmayan bireylerin savunma sporu yapan bireylerden puan ortalamaları yüksek çıkmıştır. Yine katılımcıların saldırganlık alt boyutundan fiziksel saldırganlık ortalamasında savunma sporu yapmayan bireylerin savunma sporu yapan bireylerden fiziksel saldırgan olduğu sonucunu saptamaktadır. Saldırganlık alt boyutundan sözel saldırganlık alt boyutunda savunma sporu yapmayan bireylerin savunma sporu yapan bireylerden ortalamaları yüksek çıkmıştır ve bireylere karşı daha düşman davranışlar sergilendiği gözlenmektedir. Saldırganlık alt boyutundan düşmanlıkta istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Saldırganlık alt boyutundan toplam puana bakıldığında savunma

sporu yapmayan bireylerin genel olarak saldırgan olduğu saptanmıştır. Kuruç ve Bayar (1989) yaptıkları çalışmada bireysel spor yapan bireylerin takım sporu ile ilgilenen bireylerden daha saldırgan olduğu sonucunu bulmuştur. Yine bu çalışmaya paralel Çobanoğlu Güner (2006)'in yaptığı araştırmada bireysel sporla uğraşan bireylerin takım sporlarıyla ilgilenen sporculardan daha saldırgan olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmalar bizim yaptığımız çalışmadan farklı olarak takım ve bireysel sporlarla uğraşan bireylerin karşılaştırılmasıdır. Bizim çalışmamızda savunma sporu yapan ve yapmayan bireylerin saldırganlık düzeylerinin incelenmesidir. Literatür incelendiğinden böyle bir verinin olmadığı anlaşılmaktadır. Bizim yaptığımız çalışma bundan sonra savunma sporu yapan ve yapmayan bireylerin saldırganlık ağıısından incelenmek istendiğinde referans ve örnek olma niteliği taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Acat, M. ve Aslan, M. (2012). Yeni Bir Değer Sınıflaması ve Bu Sınıflamaya Bağlı Olarak Öğrencilere Kazandırılması Gereken Değerler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(2), 1461-1471.
- Acet, M. (2005). *Sporda Saldırganlık ve Şiddet*. İstanbul: Morpa Yayıncılık.
- Adak, N. (2004). Bir Sosyalizasyon Aracı Olarak Televizyon ve Şiddet. *Bilgi Dergisi*, (30), 27-38.
- Adıgüzel, G. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin Empatik Eğilim, Duyguları İfade Etme ve Öz-Anlayış Açısından İncelenmesi. Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, *Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Konya.
- Akandere, M., Çelik, A., Altın, M. ve Baştuğ, G. (2015). Sporun Orta Öğretim Öğrencilerinin Kendilerine Karşı Tolerans Düzeyine Etkisi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 59-70.
- Akbay, G. (1995). Açılış Konuşması. İ. Pehlivan (Yay. Haz.). Hoşgörü ve Eğitim Toplantısı İçinde (9-11). Ankara: *Unesco Türkiye Milli Komisyonu ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ortak Yayın* No: 2.
- Aktaş, V. (2001). Çocuklarda Saldırganlık İle Olumsuz Niyet Yükleme Eğilimleri Arasındaki İlişkiler. Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara.
- Altın, M. O. (2017). Amatör Düzeyde Futbol Oynayan Sporcuların Bilişsel Duygu Düzenleme ve Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, *Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul.
- Arslanoğlu, Ş. (2016). Lise Müdürlerinde Liderlik, Liderlik Düzeylerinin Öğretmenlerin Motivasyonuna Etkisi (Konya İli Örneği)/Leadership in School Direktor, The Effect of Motivation of Teachers of Leadership Level (Konya Sample).
- Astill, B. R., Feather, N. T. ve Keeves, J. P. (2002). A Multilevel Analysis Of The Effects Of Parents, Teachers And Schools On Student Values. *Social Psychology Of Education: An International Journal*, 5(4), 345-363.
- Bandura, A. (1977). Self-Efficacy: Toward A Unifying Theory Of Behavioral Change. *Psychological Review*, 84(2), 191-215.

- Bandura, A. (1991). Social Cognitive Theory Of Self-Regulation. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 248-287.
- Başaran, İ. E. (1995). Hoşgörü ve Eğitim Toplantısı. Ankara: *UNESCO Türkiye Milli Komisyonu ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ortak Yayın No: 2*.
- Bostan, G. ve Kılıcıgil, E. (2008). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencisi Olan ve Olmayan Ankara Üniversitesi Öğrencilerinin Saldırganlık Boyutları. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3), 133-140.
- Buss AH, Perry M. (1992). The Aggression Questionnaire. *J Pers Soc Psych* 63: 452-9.
- Buss, A. H. (1961). The Psychology Of Aggression. *John Wiley and Sons, Inc.*
- Caporael, R. L. (2001). Evolutionary Psychology: Towarda Unifying Theory and a Hybrid Science. *Annual Review Psychology*, 52, 607-628.
- Çağlayan, H. S., Çetin, M. Ç. ve Şirin, E. F. (2005). Futbol Seyircisinin Sosyo-Ekonomik-Kültürel Yapısının Şiddet Eğilimindeki Rolü. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 15-24.
- Çalışkan, H. ve Sağlam, H. İ. (2012). A Study On The Development Of The Tendency To Tolerance Scale And An Analysis Of The Tendencies Of Primary School Students To Tolerance Through Certain Variables. *Educational Sciences: Theory And Practice*, 12(2), 1440-1446.
- Çavdar, S. (2018). Lise Öğrencilerinin Öfke Kontrolleri, Saldırganlık Eğilimleri ve Tolerans Düzeylerinin Spora Katılım Açısından Değerlendirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon*.
- Çobanoğlu Güner, B. (2006). Takım Sporları ve Bireysel Sporlar Yapan Sporcuların Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun*.
- Cüceloğlu D. (2005). *İnsan ve Davranışı*. Ankara: Remzi Kitapevi.
- Demir, Ş. (2020). Elit Düzey Boksörlerin Sporda Güdülenme, Saldırganlık ve Öfke Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bartın*.

- Dervent, F. (2007). Lise Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeyleri ve Sportif Aktivitelere Katılımla İlişkisi. *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.*
- Dervent, F., Arslanoğlu, E. ve Şenel, Ö. (2010). Lise Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeyleri ve Sportif Aktivitelere Katılımla İlişkisi (İstanbul İli Örneği). *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 521-533.
- DeWall, C. N., Anderson, C. A. ve Bushman, B. J. (2013). Aggression. In H. Tennen, J. Suls, And I. B. Weiner (Eds.), *Handbook Of Psychology: Personality And Social Psychology* (Pp. 449–466). John Wiley And Sons, Inc.
- Doğan, O. (2005). *Spor Psikolojisi*. Adana: Nobel Yayın Dağıtım
- Dollard, J., Miller, N. E., Doob, L. W., Mowrer, O. H., Sears, R. R. ve Sollenberger, R. T. (2013). *Frustration and aggression*. Routledge.
- Dökmen, Ü. (2000). *İletişim Çatışmaları ve Empati*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Erdoğan, B. (2017). Yetişkinlerde Mutluluğun Merhamet ve Saldırganlıkla İlişkisinin İncelenmesi. *Klinik Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.*
- Ergün, K., İlhan, A.ve Göktepe, B. (2021). Tenisçilerin Spor Karakterleri ve Özgüven Duygularının İncelenmesi. *Uluslararası Egzersiz Psikolojisi Dergisi*, 3(2), 79-84.
- Freedman, J. L. Sears, D.O. ve Carlsmith J. M. (1978). *Introduction to Psychology*, Prentice Hall, (Çev. A. Dönmez), Sosyal Psikoloji, (2. Baskı), Ankara.
- Gifford-Smith, M. E. ve Brownell, C. A. (2003). Childhood Peer Relationships: Social Acceptance, Friendships and Peer Networks. *Journal of School Psychology*, 41, 235-284.
- Giles, J. W. ve Heyman, G. D. (2005). Young Children's Beliefs About The Relationship Between Gender And Aggressive Behavior. *Child Development*, 76(1), 107-121.
- Girginer, N., Aydın., S. ve Çavdar, Z. (2006). Üniversite Öğrencilerinin Sporda Şiddet Konusuna Yaklaşımları: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 1-30.

- Karabulut, E. O. (2013). 16 Yaş Altı Çim Hokeyi Sporcularının Saldırganlık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(2), 139-147.
- Karaca, Y.E. (2019). Takım ve Bireysel Sporlarla Uğraşan Bireylerin Yurtseverlik Tutumları İle Hoş Görü Eğilim Düzeylerinin Araştırılması, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Muğla.
- Kavcar, C. (1995). Açılış Konuşması. *Hoşgörü ve Eğitim Toplantısı*, Ankara.
- Kırımoğlu H., Parlak N., Dereceli Ç. ve Kipoğlu A. (2008). Lise Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin Spora Katılım Düzeylerine Göre İncelenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 147-154.
- Kitahara, M. (1987). Perception Of Parental Acceptance And Rejection Among Swedish University Students. *Child Abuse and Neglect*, 11(2), 223-227.
- Konter, E. (2003). *Spor Psikolojisi Uygulamalarında Yanılgılar ve Gerçekler*. İzmir: Dokuz Eylül Yayınları.
- Korkut, F. (2002). İfade Edici Saldırganlık Ölçeğinin (İSÖ) Türkçeye Uyarlanması Üzerine Bir Ön Çalışma. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(23), 48-53.
- Koruç, Z. ve Bayar, P. (1989). Sporun Kişilik Üzerine Etkileri Araştırma Raporu, *Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü. SESAM*, Ankara.
- Köknel, Ö. (1986). *Kişilik*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Krishnaveni, K. ve Shahin, A. (2014). Aggression and Its Influence on Sports Performance. *International Journal of Physical Education, Sports and Health*, 1(2). 29-32.
- Kula, E. (2008). Endüstri Meslek Lisesi Öğrencilerinin Umutsuzluk Düzeyleri ve Saldırganlık Durumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul.
- Kuzucu, Y. (2008). *Küçükler İçin Büyüklere Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Madran, H. A. (2012). Buss Perry Saldırganlık Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 24(2), 1-6.

- Maslow, A. (1954). *Motivation And Personality*, New York: Harper And Brothers.
- Mavi S. ve Tuncel, S. D. (2012). Sporcuların, Sporda Hoşgörü Kavramına İlişkin Algıları, *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(4), 125-129.
- Mearns, D., Thorne, B. (2000). *Person-Centered Therapy Today: New Frontiers In Theory And Practice*. London, Sage Publications.
- Öztaşkın, Ö. B. ve İçen, M. (2015). Ortaokul Öğrencilerinin Hoşgörü Eğilimleri ile Demokrasi Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 1-14.
- Rohner, R. P. (2004). The Parental Acceptance And Rejection Syndrome: Universal Correlates Of Perceived Rejection. *American Psychologist*, 59, 830-840.
- Sağlam, M. (2018). Müsabık Taekwondocuları Saldırganlık ve Dürtüsel Davranış Tepkilerinin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kahramanmaraş*.
- Scharf, S.C. (2000). Gender Differences İn Adolescent Aggression: An Analysis Of Instrumentality Expressiveness. Doctoral Thesis. *Michigan University Department Of Clinical Psychology*. Michigan
- Schmidt, A. (2010). *Reading To Right: Teaching Tolerance Through English Literature*. Unpublished Doctoral Dissertation. University Of Wisconsin Oshkosh.
- Schultz, D. P. ve Schult, S. E. (2007). *Modern Psikoloji Tarihi* (Çev. Yasemin Aslay). İstanbul: Kaknüs Yayınları (Orijinal Eser 2004 Yılında Basılmıştır).
- Signorielli, N. (2005). *Violence İn The Media: A Reference Handbook Contemporary World Issues*. California:Abc-Clio.
- Schwartz, S. H. (1992). Universals İn The Content And Structure Of Values: Theoretical Advances And Empirical Tests İn 20 Countries. *Advances İn Experimental Social Psychology*. 25, 1-65.
- Schwartz, S. H. (2012). An Overview Of The Schwartz Theory Of Basic Values. *Online Readings İn Psychology And Culture*, 2(1), 1-20.
- Schwartz, S. H., Melech, G., Lehmann, A., Burgess, S., Harris, M. ve Owens, V. (2001). Extending The Cross-Cultural Validity Of The Theory Of Basic Human Values With A Different Method Of Measurement. *Journal Of Cross-Cultural Psychology*, 32(5), 519-542.

- Tatar, A. F. (2009). Okul Öncesi Eğitimde (5-6 yaş) Hoşgörü Eğitimi. Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara.
- Tiryaki, İ., Erdil, G., Acar, M. ve Emlek, Y. (1991). *Sporcu ve Sporcu Olmayan Gençlerin Kişilik Özellikleri*. SHD, 26(1), 19-23.
- Turner, K. L. (2001). *Convergence of the First Amendment and the Withholding of Information for the Security of the Nation: A Historical Perspective and the Effect of September 11th on Constitutional Freedoms*. McGeorge L. Rev., 33, 593.
- Topuz, H. (1995). *Hoşgörü*. İ. Pehlivan, Hoşgörü ve Eğitim Toplantısı. Ankara: UNESCO Türkiye Milli Komisyonu ve Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ortak Yayını.
- Weinberg, R. S. ve Gould, D. (2015). *Foundations of Sport and Exercise Psychology* (6th ed.). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Yeşilkayalı, E. (2014). Ebeveynlerin Çocuk Haklarına Yönelik Tutumları İle İlköğretim Öğrencilerinin Ahlaki Olgunluk ve Hoşgörü Eğilimleri Arasındaki İlişki. Doktora Tezi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, İzmir.
- Yıldız, S. (2009). Spor Yapan Ve Yapmayan Ortaöğretim Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, *Selçuk Üniversitesi*, Konya.
- Yürüşen, M. (2001). *Çeşitlilikten Özgürlüğe*. Ankara: Liberte.

EKLER

EK 1. ORJİNALLİK RAPORU FORMU

 ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞINA
Tarih: 06/06/2023
Tez Başlığı : Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Açısından Hengüet Eğilimleri İle Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi (Ardahan Üniversitesi Örneği)
Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 60 sayfalık kısmına ilişkin, 06/06/2023 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Temün adlı intihal tespit programından aşağıda işaretlenmiş filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezinin benzerlik oranı % 17 'dir.
Uygulanan filtrelemeler: 1- ✖ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç 2- ✖ Kaynakça hariç 3- ✖ Alıntılar hariç/dihil 4- ✖ 5 kelimeden daha az tartışma içeren metin kısımları hariç
Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.
Gereğini saygılarımla arz ederim.
06/06/2023
Tarih ve İmza
Adı Soyadı: Yusuf Günay
Öğrenci No: 2000500010
Anabilim Dalı: Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı
Programı: Hareket ve Antrenman Bilim Dalı
Statüsü: ☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora
<u>DANIŞMAN ONAYI</u>
UYGUNDUR.
_____ (Doç. Dr. Murat AYGUN)

EK 2. ETİK KURUL İZNİ

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük

Sayı : E-67796128-000-2300006277
Konu : Bilimsel Yayın ve Etik Kurul Kararı
(Doç.Dr. Murat AYGÜN)

Sayın Doç. Dr. Murat AYGÜN

Danışmanı olduğunuz Yüksek Lisans Öğrencisi Yusuf GÜNAY'ın '**Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Açısından Hoşgörü Eğilimleri ile Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi (Ardahan Üniversitesi Örneği)**' başlıklı tez çalışması ve bu tez çalışması kapsamında yapılacak araştırmalarda uygulayacağı ölçek Üniversitemiz Etik Kurulu tarafından değerlendirilmiş olup, yapılan değerlendirme sonucu söz konusu çalışmanın Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kriterlerine uygun olduğuna karar verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa YILDIZ
Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu Başkanı

Adres: Ardahan Üniversitesi Yenisey Kampüsü Rektörlük Hizmet Binası , Çamlıçatak Mevkii, Ardahan
75002
Telefon No: (0 478) 2117575
e-Posta: bayek@ardahan.edu.tr
Kep Adresi: ardahanuni@hs01.kep.tr

Faks No: (0 478) 2117509
İnternet Adresi: www.ardahan.edu.tr

Bilgi için :

Derya Kuruçam
Etik Kurul Görevlisi

Telefon No:

(0 478) 2117575

EK 3. DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Değerli Katılımcılar,

Bu çalışma Ardahan Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans eğitimi kapsamında, Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Açısından Hoşgörü Eğilimleri ile Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi (Ardahan Üniversitesi Örneği) başlıklı çalışmanın yapılması amacıyla hazırlanmıştır. Her bir ifadeyi okuduktan sonra sizi en uygun tanımlayan ifadeyi seçerek üzerini (X) İşareti ile işaretleyiniz veya yazınız. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına göre olup sorulara vereceğiniz gerçek yanıtlar çalışmanın güvenilirliği ve geçerliliği açısından önem taşımaktadır.

Çalışmaya sağladığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

Yusuf GÜNAY
Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Cinsiyetiniz nedir? () Kadın () Erkek
2. Yaşınız nedir?
3. Sınıfınız nedir? () I. Sınıf () II. Sınıf () III. Sınıf () IV. Sınıf
4. Spor yapıyor musunuz? () Hayır () Evet
5. Sosyo-kültürel herhangi bir kulübe üye misiniz? () Hayır () Evet
6. Daha önce herhangi bir savunma sporu yaptınız mı? () Hayır () Evet

EK 4. HOŞGÖRÜ EĞİLİM ÖLÇEĞİ

HOŞGÖRÜ EĞİLİM ÖLÇEĞİ (HEÖ)		(1) Hiç uygun değil	(2) Uygun değil	(3) Biraz uygun	(4) Uygun	(5) Tamamen uygun
1.	İnsanların farklı düşüncelere sahip olmasını anlayışla karşılarım.					
2.	İnsanların farklı olması doğaldır.					
3.	İnsanlar arasında hoşgörünün yaygınlaşması önemlidir.					
4.	İnsanları olduğu gibi kabul ederim.					
5.	Başkalarının da düşünceleri doğru olabilir.					
6.	Farklı düşünceleri hoşgörüyle karşılarım.					
7.	İnsanları severim.					
8.	Küskünleri barıştırmak beni mutlu eder.					
9.	Arkadaşlarım tarafından sevilen biriyim.					
10.	Kimseden nefret etmem.					
11.	Başkalarının hatalarını anlayışla karşılarım.					
12.	Affedici bir kişiyim.					
13.	Kavgacı biri değilim.					
14.	İnsanları düşman olarak görmekten kaçınırım.					
15.	Kendimi başkalarının yerine koyabilirim.					
16.	Karşımdaki insanın ne hissettiğini anlayabilirim.					
17.	Arkadaşlarımın içten davranmasını isterim.					
18.	Arkadaşlarıma içten davranırım.					

EK 5. SALDIRGANLIK ÖLÇEĞİ

SALDIRGANLIK ÖLÇEĞİ		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katlıyorum	Tamamen Katlıyorum
1	Bazı arkadaşlarım benim öfkeli biri olduğumu söylerler.					
2	Gerekirse hakkımı korumak için şiddete başvurabilirim.					
3	Birisi bana fazlasıyla iyi davrandığında “acaba benden ne istiyor” diye düşünürüm.					
4	Arkadaşlarımın görüşlerine katılmadığım zaman bunu onlara açıkça söylerim.					
5	Öfkeden deliye döndüğümde bir şeyler kırıp dökerim.					
6	İnsanlar benim görüşlerime katılmadıklarında onlarla tartışmaktan kendimi alıkoyamam.					
7	Zaman zaman bazı olaylara/kişilere yönelik kızgınlığım uzun süre bitmek bilmez.					
8	Bazen başkalarına vurma dürtümü kontrol edemiyorum.					
9	Sakin yapılı biriyimdir.					
10	Tanımadığım insanlar bana fazla yakın davrandıklarında onlara şüpheyle yaklaşıyorum.					
11	Daha önce, tanıdığım insanları tehdit ettiğim oldu.					
12	Çok çabuk parlar ve hemen sakinleşirim.					
13	Birisi bana sataşırsa kolaylıkla onu itip tartaklayabilirim.					
14	İnsanlar sinirimi bozduklarında kolaylıkla onlar hakkında ne düşündüğümü söyleyebilirim.					
15	Zaman zaman kıskançlık beni yiyip bitirir					
16	Bir insana vurmanın mantıklı bir gerekçesi olamayacağını düşünüyorum.					
17	Bazen hayatın bana adaletsiz davrandığını düşünürüm.					
18	Öfkemi kontrol etmekte zorluk çekerim					
19	Yapmak istediğim bir şey engellendiğinde kızgınlığımı açıkça ortaya koyarım.					
20	Zaman zaman insanların arkamdan güldüğü duygusuna kapılırım					
21	İnsanlarla sıkça görüş ayrılığına düşerim					
22	Birisi bana vurursa ben de karşılık veririm					
23	Bazen kendimi patlamaya hazır bir bomba gibi hissediyorum.					
24	Diğer insanların her zaman çok iyi fırsatlar yakaladıklarını düşünüyorum					
25	Birisi beni iterse onunla kavgaya tutuşurum.					
26	Arkadaşlarımın arkamdan konuştuklarını biliyorum.					
27	Arkadaşlarım münakaşacı/tartışmayı seven biri olduğumu söylerler.					
28	Bazen olmadık şeylere ortada mantıklı bir neden yokken aniden sinirlenir, tepki veririm.					
29	Çoğu insana kıyasla daha sık kavgaya karıştığımı söyleyebilirim.					

EK 6. ÖLÇEK İZİN YAZISI

yusuf günay

Alıcı: andaç

5 May 2023 15:14

Merhabalar Sayın Prof. Dr. HANİFE ANDAÇ DEMİRTAŞ MADRAN

Ardahan üniversitesi beden eğitimi ve spor anabilim dalında yüksek lisans eğitimimi sürdürüyorum. Doç. Dr Murat Aygün danışmanlığında yürüttüğüm "Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Açısından Hoşgörü Eğilimleri ile Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi" adlı araştırmanın çalışmasında kullanılmak üzere "buss perry saldırganlık ölçeğini" izninizi rica ediyorum.

Yusuf GÜNAY

Virüs yok www.avast.com

Andaç Demirtaş Madran

Alıcı: ben

18 May 2023 11:41

Sayın Günay,

Ölçeği kullanmanız uygundur. Başarılar dilerim,

yusuf günay

5 May 2023 Cum, 15:14 tarihinde şunu yazdı:

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Yusuf GÜNAY

Doğum Yeri ve Tarihi :

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : İnönü Üniversitesi Beden Eğitimin ve Spor Yüksekokulu
/ Antrenörlük Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi : Ardahan Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü /
Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar : Ardahan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Rekreatif Spor
Antrenörü/Memur

Sahip Olduğu Belgeler : 3. Kademe Kıdemli Vücut Geliştirme ve Fitness
Antrenörü

1.Kademe Yardımcı Masa Tenisi Antrenörü

İnönü Üniversitesi Pedagojik Formasyon Sertifikası

Türkiye Voleybol Federasyonu Hakemi

Türkiye Basketbol Federasyonu Hakemi

İletişim

E-Posta Adresi

Tarih

: Jüri Tarihi

06.06.2023